

Theater Na de Dam
Atelier

DE MENSEN PRATEN ALS ZE OUDER WORDEN

Thema's: Herdenken nu, Nederlands-Indië, Voormalige koloniën

Locatie: Almere, Nederland

Door: Aristo Mijns, Fiona Kelatow en Sandy Pieterse

Dit verhaal is geschreven dankzij een groep kinderen die in Almere onderzoek deed naar de Tweede Wereldoorlog en het slavernijverleden. In de zoektocht naar achtergrond en identiteit bleken de kinderen door één ding verbonden: weerbaarheid. In het derde deel van het onderzoek stonden verhalen over de Tweede Wereldoorlog in voormalig Nederlands-Indië centraal.

PERSONAGES MENEER 1
MENEER 2
MEISJE
JONGEN

In deze tekst vertellen de acteurs één voor één hun verhaal. Het zijn vier flarden die elk op hun eigen manier te maken hebben met de oorlog in voormalig Nederlands-Indië. Je kunt zelf bedenken hoe je de verhalen aan het publiek wil overbrengen

MENEER 1 Ik heb gemerkt: als mensen wat ouder worden,
gaan ze meer praten over vroeger
Dat gebeurde dus bij mijn opa, toen hij overleed
Toen kwamen de verhalen los van de oorlog
De verhalen die hij al die jaren voor zich hield
Nee, Indische mensen praten niet zo gauw over wat er is gebeurd
Bijvoorbeeld mijn moeder
Mijn moeder was iemand...
Die heeft letterlijk met haar leven haar kind beschermd

Soms liet ze zaken los
Details, intiem, persoonlijk...
Die dingen zijn voor anderen gewoon niet te bevatten
En als kind zijnde is dat niet fijn om te horen
En ook niet fijn om te zien dat ze daar verdriet van heeft
Dat is heel lastig
Dat je daar een beetje in wordt meegezogen

MENEER 2 Toen wij naar Nederland kwamen,
zeiden de Nederlanders:
ja hallo, wij hebben net een enorme oorlog meegemaakt tegen de
Duitsers
En dat was verschrikkelijk
Maar die hadden geen idee wat wij allemaal hadden meegemaakt!
Dus we leerden snel om er niet over te praten
Want er werd toch niet naar geluisterd, of ze geloofden ons niet
Dat is het zwijgen
Dat is misschien wel zo ontstaan

MEISJE Soms vind ik het zelf een beetje emotioneel
omdat mijn overgrootouders het zelf hebben meegemaakt
op de leeftijd die ik nu heb
Soms moet ik daar over nadenken
Soms kan ik niet meer stoppen
Soms leef ik zo met ze mee
Over wat er met ze gebeurd is

JONGEN Ik wil wel wat vertellen over mijn oma
Oké? Komt ie
Mijn oma
Ze is lief, knuffelbaar, ze zorgt voor mensen
Ze heeft grijs haar, vroeger waarschijnlijk zwart haar
En ze is overleden in het begin van 2019
Mijn oma
Ze zit in een rolstoel en ze woont in een flat
Mijn oma is dol op spelletjes
Zoals boksen, een soort kaartspel, net als pesten
Maar dan met andere regels
Als ik de kans had, ging ik altijd naar mijn oma toe
We deden van alles samen
Ze gaf me eten of we gingen samen naar de supermarkt
Haar haar was grijs, vroeger waarschijnlijk zwart
Mijn oma
Nou...
Dat was het

In 2022 gingen de drie afleveringen van 'Vrijheidsdrieluik' in première (regie: Aristo Mijns, Fiona Kelatow en Sandy Pieterse – productiehuis: BonteHond). Drie theatermakers werkten met tien kinderen aan het thema weerbaarheid, in drie delen: de Tweede Wereldoorlog in Nederland, het slavernijverleden en de Tweede Wereldoorlog

in Indonesië. Gekoppeld aan drie belangrijke data: 4 en 5 mei (Herdenkingsdag en Bevrijdingsdag), 1 juli (*Keti Koti**) en 15 augustus (Nationale Indiëherdenking). De afleveringen vormen samen een bijzonder vrijheidsdocument. De aflevering over Indonesië is **[hier](#)** terug te kijken.

* **Keti Koti**: Tijdens Keti Koti wordt jaarlijks op 1 juli de afschaffing van de slavernij gevierd en herdacht. Na ruim tweehonderd jaar slavernij schaft Nederland op 1 juli 1863 de slavernij in Suriname en de Nederlandse Antillen af. Keti Koti betekent 'verbroken ketenen', verwijzend naar de boeien waarmee de tot slaafgemaakten vastgezet werden. De officiële herdenkingsceremonie in Nederland vindt sinds 2009 plaats bij het Nationaal Monument Slavernijverleden in het Oosterpark in Amsterdam. Vier grote steden vinden dat 1 juli in Nederland een nationale feestdag moet worden, net als in Suriname. Niet alleen om de slachtoffers te eren, maar ook om mensen bewust te maken van de gevolgen van het slavernijverleden. Dit werkt namelijk nog steeds door in onze vooroordelen en het racisme van nu. Bron en voor meer informatie over Keti Koti:
<https://npokennis.nl/story/199/wat-is-keti-koti>